

ПРИКАЗКИ ОТ ГЕОРГИ РАЙЧЕВ

ИМАЛО ЕДНО МЕЧЕ

Един баща имаше обичай всеки празник да разказва по една приказка на двете си деца – Милка и Сашко.

Веднъж бащата каза:

– Хайде, Милке, този път пък ти ще ни разкажеш някоя приказка.

Милка се престори, че размисля, и после рече:

– Имало едно време едно мече и няма вече!...

– Не е вярно! – засмя се бащата.

– Защо не е вярно? – зачуди се Милка.

– Защото има още много подир мечето.

– Брей, отде знаеш, че нали аз го измислих това?!

– Добре, слушайте сега да видите, че има още много подир мечето.

И бащата почна да разказва:

– Имаше едно време един дървар. Казваха го чичо Драго. Той беше много беден човек. Нямахше ни жена, ни деца. Живееше сам накрай село. Веднъж дърварят намери в гората пъстро петле. Петлето не избяга, а подхвъркна и кацна на рамото му. Човекът много се зарадва. Вечерта отнесе петлето дома си. На втория ден срещна в гората мъничко бяло коте. Прибра и него. На третия ден срещна мече. Отведе дома и мечето. Но случи се нещо много чудно. Щом мечето влезе в двора, изправи се и зарева

радостно. Петлето подхвъркна на едното му рамо и закукурига. Котето скочи на другото и взе да мяучи весело.

Оттогава мечето, петлето и котето заживяха неразделно. И всеки ден измисляха все по-нови и смешни игри. Дърварят ги гледаше и се чудеше. Един ден той си каза:

– Брей, ама че съм глупав, а! Че аз мога пари да печеля с моите животни. Вместо да се мъча в гората, ще ги показвам пред хората за пари и богат ще стана.

Поведе ги дърварят от къща на къща. Думкаше дайрето, мечето, петлето и котето правеха дяволии, а хората ги гледаха, чудеха се и даруваха щедро дърваря.

Измина така много време. Обходиха всички околни села. Поведе ги тогава чичо Драго на далечен път. По пътя замръкнаха пред непозната гора, спряха да пренощуват. Дърварят ги нахрани, похапна сам и легна да спи. Но събуди се през нощта, гледа, няма петлето. Скочи дърварят, търси го, вика – няма петле. Изгуби се петлето.

„Брей, грабнала го е лисицата!“ – помисли той.

На утрото подбра мечето и котето и тръгнаха през гората. Но щом навлязоха, ето че насреща им иде хубаво момче, облечено по царски – с червен калпак на глава, пъстри златошити дрехи и жълти ботуши на крака. Мечето и котето, щом видяха момчето, спуснаха се към него, а то ги прегърна с едната си ръка, защото в другата крепеше пълна кратунка с вода.

– Добро утро, чичо Драго! – извика момчето весело на дърваря. – Много ли се изплаши снощи, когато се изгубих?

– Ами ти кой си? – попита дърварят учудено.

– Не ме ли позна – аз съм твоето петле. Мечето е по-голямата ми сестричка, а пък котето – по-малкото ми братче.

И като каза това, момчето им подаде да сръбнат от кратунката, поля ги с останалата вода и те се преобърнаха на човеци. Мечето стана гиздава девойка, а котето – русокосо момченце. Трите деца се прегърнаха и заплакаха от радост. Подир приближиха и целунаха ръка на дърваря.

– Благодарим ти, чичо Драго – рекоха те. – Ти ни прибра, пази ни, обичаше ни, лоша дума не сме чули от тебе. Татко ни ще те награди богато...

– Но кои сте вие? Кой е баща ви? – прекъсна ги дърварят като насън, защото все още му се струваше, че сънува.

– Баща ни е царят на тази земя – отговори по-голямото момче. – Една вещица някога искала да ожени татко за дъщеря си. Но дъщеря ѝ била зла и мързелива. Татко се оженил за друго, добро момиче, майка ни. Тогава вещицата се закълнала да отмъсти. Затова ни омагьоса да станем петле, мече и коте. Държеше ни гладни в гората, биеше ни всеки ден. Една нощ избягахме от нея и ти ни прибра в дома си. А снощи чух славейче, като пееше над нас, на дървото. Пееше и думаше:

– Ах, да знае това петле да отлети сред гората. Там има голям дъб, под корена му извира жива вода. Ако пият и се полеят с живата вода, и тримата ще станат пак човеци.

Дърварят не можеше да им се нарадва. Той ги поведе назад и право в палата на царя. Бащата и майката едва не умряха от радост. Те милваха децата, но не забравиха и добрия дървар. Наградиха го пребогато, облякоха го в скъпи дрехи и го туриха пазач на царската хазна с парите.

Ето, такава е приказката за мечето – завърши усмихнат бащата. Но Милка и Сашко бяха толкова прехласнати, че не чуха думите му.

– Ами вещицата какво са направили, татко? – попита Сашко.

– Потърсили я, но тя била умряла вече. Царят заповядал да затрупат гроба ѝ с камъни.

Милка помълча замислена. После попита:

– Но, татко, нали аз измислих за мечето. Нямахте друго.

– Да, Милке, ти, а пък аз разказах другото.

– Но ако аз ти кажа нещо, нищо не можеш измисли! – закани се Сашко.

– Добре, кажи да чуем!

Сашко мисли, мисли – и рече:

– Имало едно време един кютюк* и приказката свършва дотук. Ха да те видим сега!

– Не, Сашко, не свършва дотук.

– Ха де!

– Другия празник ще чуеш що се е случило с кютюка.

*кютюк:

мн. кютюци, (два) кютюка, м.

1. Разг. Сух пън, дънер.

2. Диал. Дънер на лоза.

Хитър Манго и рибарят

Спечелил Манго пари, купил си нов кожух и тръгнал към дома да се похвали на циганката. Върви, оглежда кожуха и се смее от радост.

Посред път го настигнал един рибар с праметната през рамо мрежа.

– Добра среща, Манго!

– Добра среща, байо*!

– Къде така бързаш, Манго?

– Не виждаш ли? Нов кожух си купих!

– Защо ти е кожух? – рекъл рибарят. – Зиме ще го носиш, а лете ще го захвърлиш, молците да го ядат. Я по-добре да се разменим, дай на мене кожуха, пък ти вземи мрежата. Денем риба ще ловиш и ще ядете и ти, и циганчетата, и циганката, а нощем колиба ще си направиш от мрежата. Я виж колко е голяма!

Помислил Манго, помислил, па се съгласил.

– Прав е човекът – рекъл си той. – Защо ми е кожух? Ще взема мрежата: няма да работя вече, денем ще ям риба, а нощем колиба ще си правя от нея.

Разменили се. Вървели, що вървели, замръкнали по пътя.

– Хайде, Манго, да спим – рекъл рибарят, завил се добре с дебелия кожух, легнал и заспал сладко.

А Манго побил кол, обтегнал мрежата на кола и се пъхнал под нея. Чудесна колиба!

Но било много студено, задухал вятър, запрехвърчал на парцали сняг. Въртял се Манго на една страна, въртял се на друга страна – не може да заспи, студ го късал.

Станал посред нощ, проврял си пръста през мрежата, да види какво е времето навън, и рекъл:

– Бре, тежкò му на рибаря! Измамих го здравата! Аз съм вътре в колибата и ми е толкова студено, ами той какво ли прави вън, на откритата поляна? Ей го нà, никакъв не се помръдва – трябва да е замръзнал от студ!

*байо – батко

Източник: <https://chitanka.info>

Материала подготви: Дилиана Маринова, студент-практикант по проект "Студентски практики".

Провери: Дилиана Гаджева, ментор по проекта.